

DZIENNIK URZĘDOWY

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Poleskiego

Wydany przez Kuratorjum O. S. P. w Brześciu nad Bugiem
z funduszy nauczycielstwa Okręgu.

Brześć nad Bugiem

1 kwietnia 1926 r.

TREŚĆ:

Poz.		str.
37	Rozporządzenie Ministerstwa o taksach administracyjnych w szkołach średnich	118
38	Rozporządzenie Ministerstwa o nowych opłatach w szkołach średnich	119
39	Okólnik Kuratorjum do Dyrekcji gimnazjów państwowych w sprawie taks w szkołach średnich	124
40	Okólnik Ministerstwa z dnia 22-I-1926 r. № 22800 25 w sprawie umuzykalnienia i nauki śpiewu w szkołach	125
41	Rozporządzenia Ministerstwa w sprawie zmian artykułów o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska	127
42	Rozporządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w sprawie dodatkowych wynagrodzeń nauczycieli za czynności, nie związane ściśle z ich stanowiskiem	129
43	Rozporządzenie Ministerstwa o kursach dokształcania nauczycieli szkół średnich	132
44	Rozporządzenie Ministerstwa w sprawie godzin etatowych z dnia 4-III-1926 r. № 2031 26	133
45	Konkursy w szkołach średnich	135
46	Terminy egzaminów dla czynnych a niekwalifikowanych nauczycieli szkół powszechnych w terminie wiosennym 1926 r.	140
47	W sprawie obrony przeciwigazowej	140

37.

Do Dyrekcji Państwowych Gimnazjów Okręgu Poleskiego
w sprawie pokrywania wydatków rzeczowych w państwowych
szkołach średnich.

Na skutek rozporządzenia Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 2 marca 1925 r. Nr. II-1972/25 Kuratorjum zawiadamia, że od dnia 1 lutego 1926 r. zaszła zasadnicza zmiana w sposobie pokrywania wydatków rzeczowych w państwowych szkołach średnich.

Z budżetu szkolnictwa średniego (Dz. 5) skreślone zostały kredyty, preliminowane na wydatki przewidziane w § 5 (opał, światło, utrzymanie porządku), w § 6 (wydatki biurowe), w § 8 poz. 4. (różne wydatki), w § 9 (drobny remont) w § 10 (urządzenie lokali szkolnych i pomoce naukowe).

Celem umożliwienia szkołom pokrycia wydatków w zakresie powyższych pozycji Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego wprowadziło na okres drugiego półrocza roku szkolnego 1925/26 jednorazową taksę administracyjną w kwocie dwudziestu (20 zł.) od każdego ucznia. Zwolnić od tej taksy można najwyżej 25% ogółu uczniów danej szkoły. Taksę tę winni uczniowie (uczenice) uiścić najpóźniej do końca kwietnia r. b., w wyjątkowych zaś na szczególne uwzględnienie zasługujących wypadkach — w dwóch równych ratach miesięcznych, najpóźniej jednak do końca maja r. b.

Fundusz z taks administracyjnych pozostaje w całości w zarządzie Dyrekcji szkół średnich na tych samych zasadach, które obowiązują dla taks, składanych na fundusz gier ruchomych, o ile chodzi o zapisywanie wpływów i wydatków.

Sum, uzyskanych z taks administracyjnych, nie wpłaca się zatem do Kas Skarbowych na dochód Skarbu, lecz winny one być zapisywane jako dochód względnie rozchód w księgach, prowadzonych przez Dyrekcje szkół i składane do Kas Skarbowych na rachunek bieżący Dyrekcji.

Dyrekcje gimnazjów winny wszystkie swe wydatki rzeczowe w granicach wskazanych w ustępie drugim pozycji budżetowych, z wyjątkiem komornego, o ile ono jest opłacane, i wielkiego remontu pokrywać z wnoszonych przez uczniów taks administracyjnych.

Zwolnień od taksy administracyjnej udziela Rada Pedagogiczna, kierując się stanem zamożności rodziców, postępami ucznia oraz jego zachowaniem się.

Zawiadamiając o tem Kuratorjum poleca, aby Dyrekcje sporządziły i nadesłały do zatwierdzenia Kuratorjum bezzwłocznie najpóźniej do 1 kwietnia r. b. preliminarz dochodu, jaki spodziewają się uzyskać z powyższej taksy oraz preliminarz wydatków na okres drugiego półrocza bieżącego roku szkolnego. Przy sporządzaniu preliminarzy winny Dyrekcje zwracać uwagę na to, aby poza pokryciem koniecznych wydatków rzeczowych, pozostałe fundusze były zużyte na zakup środków i pomocy naukowych.

O ile Komitety Rodzicielskie, istniejące przy niektórych gimnazjach, oświadczyły lub oświadczą gotowość pokrywania pewnej części świadczeń rzeczowych z własnych funduszy, należy im to ułatwić i umożliwić.

Kuratorjum nadmienia w końcu, że przedkładanie przez Dyrekcje jakichkolwiek wniosków o przekazanie kredytów państwowych na wydatki wskazane w ustępie drugim niniejszego okólnika byłoby bezcelowe, ponieważ Ministerstwo nie ma żadnych funduszy na te wydatki dla szkolnictwa średniego, które mają być pokrywane z funduszu uzyskiwanego z taks administracyjnych.

Niezależnie od preliminarzy, które mają Dyrekcje nadesłać przed 1 kwietnia r. b., złoża Dyrekcje z końcem półrocza, we wrześniu r. b. sprawozdanie z wpływów i użytkowania taksy administracyjnej.

Za Kuratora BOBKA.

Brześć n/B., dn. 11/III 1926 r. Nr. 11-4496/26

38.

MINISTERSTWO

Odpis.

Wyznań Religijnych i Oświecenia

Publicznego

Warszawa dn. 2 marca 1926 r.

Nr. 11/1589/26.

OKÓLNİK

Do Kuratorów wszystkich
Okręgów Szkolnych.

W sprawie opłat szkolnych w szkołach średnich
ogólnokształcących.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu uchyla postanowienia okólnika z dnia 7 czerwca 1924 r. № 4907/11/24 w sprawie taks i opłat szkolnych w szkołach średnich ogólnokształcących i wprowadza następujące taksy z mocą obowiązującą od dnia 1 lutego 1926 roku:

1. taksa wstępna dla uczniów wstępujących po raz pierwszy do państwowej szkoły średniej 3 zł.

2. taksa za egzamin wstępny do klasy drugiej lub wyższej (prócz ósmej) państwowej szkoły średniej 10 zł.
3. taksa za egzamin wstępny z różnicy programów . 4 zł.
4. taksa za egzamin wstępny do klasy ósmej państwowej szkoły średniej 20 zł.
5. taksa za egzamin prywatny, zdawany w państwowej szkole średniej (w Okręgach, w których te egzaminy istnieją) 20 zł.
6. taksa za egzamin dojrzałości w szkołach średnich państwowych i prywatnych 12 zł.
7. taksa za pełny egzamin dojrzałości dla eksternów 60 zł.
8. taksa za uzupełniający egzamin dojrzałości dla eksternów 15 zł.
9. taksa za wydanie duplikatu świadectwa rocznego lub półrocznego 5 zł.
10. taksa za wydanie duplikatu świadectwa dojrzałości 10 zł.
11. taksa na fundusz gier ruchowych rocznie . . . 4 zł.
12. taksa za zużycie pomocy naukowych i materiałów rocznie 60 zł.

Taksy wymienione w punktach 1, 6, 7, 8, 9, 10 stanowią dochód państwowy i winny być wpłacane, względnie przelewane do kas skarbowych na rachunek Kuratorjum do zarachowania w dziale 5 (szkolnictwo średnie ogólnokształcące) preliminarza dochodowego Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Taksa za zużycie pomocy naukowych i materiałów (pkt. 12) stanowi częściowo dochód Skarbu Państwa częściowo Ministerstwa W. R. i O. P. Uczniowie wpłacają na ręce Dyrekcji szkoły półrocznie po 30 zł. Z tej kwoty przelewa Dyrekcja szkoły po 25 zł. do Kasy Skarbowej, po 5 zł. — zaś pozostawia do rozporządzenia Ministerstwa W. R. i O. P.

Oprócz taks wyżej wymienionych uczniowie ponoszą koszty wszelkiego rodzaju zaświadczeń i druków np. dla celów wojskowych, dla uzyskania ulg taryfowych na kolejach i t. p. Dochód z tego tytułu, odpowiadający rzeczywistym kosztom druków ma być uiszczany dyrekcji szkoły na fundusz służący dla pokrycia wydatków rzeczowych.

Taks wymienionych w punktach 2, 3, 4, 5 i 11 nie wpłaca się do Kas Skarbowych. Kwoty uzyskane z taks wymienionych w punktach 2, 3, 4 i 5 rozdziela dyrekcja szkoły pomiędzy egzaminatorów względnie członków komisji egzamina-

cyjnych jako wynagrodzenie za udział w komisji, podobnie jak taksy za egzaminy eksternów z kursu sześciu klas gimnazjum. Funduszu, powstałego z taksy wymienionej w punkcie 11, używają dyrekcje szkół według własnego uznania na urządzenia i przybory do zabaw ruchowych, sportów i t. p. Fundusz, uzyskany z taks na gry ruchowe, a także i na druki, oraz wydatki z tych funduszy czynione, winny być zapisywane jako dochód względnie rozchód w księgach, prowadzonych przez dyrekcje szkół. Z funduszy tych i z ich użycia składają dyrekcje szkół sprawozdanie Kuratorjum z końcem roku szkolnego.

Egzamin wstępny do klasy pierwszej jest bezpłatny, bezpłatny jest również egzamin do klasy czwartej, o ile składa go uczeń przechodzący do tej klasy bezpośrednio po ukończeniu klasy siódmej siedmioklasowej szkoły powszechnej. Nauczyciele wyznaczeni przez dyrektora szkoły i biorący udział w Komisjach egzaminacyjnych do klasy pierwszej względnie czwartej, żadnego wynagrodzenia z tego tytułu nie otrzymują.

Szkoły prywatne wpłacają taksy za egzamin dojrzałości przeprowadzony w szkole ze swymi uczniami na odpowiednią pozycję budżetową — zawsze na rachunek Kuratorjum — przesyłają Kuratorjum wykaz uczniów (enic), od których taksy te zostały pobrane, oraz pokwitowanie Kasy Skarbowej na wpłaconą łączną kwotę.

Taksy, wpłacone przez uczniów, zwrotowi zasadniczo nie podlegają. Wyjątkowo mogą być zwrócone taksy, wymienione w punktach 6, 7 i 8 — i to tylko w tym wypadku, gdy uczeń (ekstern) z powodu zasłabnięcia lub choroby, powstałej po wpłaceniu taksy, egzaminowi poddać się nie może. O sposobie dokonywania zwrotu taks, wpłacanych do Kas Skarbowych poruczają §§ 49, 50 i 52 przepisów rachunkowo—kasowych (Dz. Urz. Min. Skarbu z 1921 r. Nr. 40 poz. 564).

Taksa za zużycie pomocy naukowych i materiałów winna być wpłacana w dwóch równych ratach półrocznych z początkiem danego półrocza najpóźniej do końca drugiego miesiąca. Uczniowie, którzy uzyskali zwolnienie od tej taksy w jednym półroczu, korzystają ze zwolnienia i w następnych półroczach szkolnych, o ile i jak długo istnieją warunki, od których zależy zwolnienie. Od uczniów, którzy przed ostatecznym terminem płatności taksy występują ze szkoły, można nie żądać opłacenia taksy.

Do uiszczenia taks wymienionych obowiązani są zasadniczo wszyscy uczniowie (eksterni). Zwolnień można udzielać jedynie od taksy za egzamin dojrzałości eksternów i od taksy za zużycie pomocy naukowych i materiałów.

Ze zwolnień od taksy za zużycie pomocy naukowych i materiałów mogą korzystać:

- a) dzieci rodziców niezamożnych oraz dzieci czynnych funkcjonariuszów państwowych i wojskowych zawodowych, pobierających ze Skarbu Państwa uposażenie służbowe względnie wynagrodzenie — o ile nie jest wiadome, że posiadają znaczniejszy majątek. W tym wypadku płać rocznie 30 zł. względnie półrocznie 15 zł. Z tego przypada dla Skarbu Państwa 25 zł. a dla Ministerstwa W. R. i O. P. 5 zł., względnie półrocznie dla Skarbu 12,50 zł. a dla Ministerstwa W. R. i O. P. — 2,50 zł.
- b) w wypadkach zupełnego ubóstwa mogą być zwolnieni w całości jednak w granicach 10% ogółu uczniów całej szkoły.

Od taksy za pełny egzamin dojrzałości eksternów mogą być zwolnieni w połowie kandydaci zupełnie niezamożni oraz dzieci czynnych funkcjonariuszów państwowych i wojskowych zawodowych, a także sami funkcjonariusze państwowi i wojskowi zawodowi.

Całkowicie zwolnieni od tej taksy mogą być wyjątkowo kandydaci zupełnie ubodzy i to w granicach 10% wszystkich kandydatów, dopuszczonych do egzaminu.

Określonych zwolnień od taksy za zużycie pomocy naukowych i materiałów udzielają co półrocze Rady Pedagogiczne szkół (stosownie do stanu majątkowego rodziców) uczniom (icom), którzy pilnością i postępami w nauce na to zasługują. Rady Pedagogiczne powinny przy zwolnieniach od taks rozważyć dokładnie warunki, w jakich młodzież poza szkołami pozostaje, nadto jej pilność i postępy w nauce.

Zwolnienia od tej taksy należy odmówić uczniom (icom) bez względu na to, czy są dziećmi funkcjonariuszów państwowych którzy nie wykazują należytych postępów w nauce i zachowaniu, a Rada Pedagogiczna doszła do przekonania, że nie są to objawy przejściowe, ale zasadnicze cechy ujemne inteligencji lub charakteru. Opieka domowa ucznia (icy) może odwołać się od decyzji Rady Pedagogicznej do Kuratorjum, które rozstrzyga ostatecznie.

Od taksy za egzamin dojrzałości eksternów zwalnia Kuratorjum.

Zwolnienie następuje z końcem drugiego miesiąca po rozpoczęciu półrocza na skutek podania wniesionego do Dyrekcji szkoły przez rodziców lub opiekę domową ucznia w terminie najdalej miesięcznym po rozpoczęciu danego półrocza. Do podania należy dołączać stosowne zaświadczenie o stanie majątkowym.

Funkcjonariusze państwowi i wojskowi zawodowi nie składają podań o zwolnienie od opłaty, Dyrekcja może jednak zażądać od nich w razie wątpliwości przedłożenia świadectwa o stanie majątkowym lub formalnego zaświadczenia, że interesowany jest pracownikiem państwowym.

Uczniowie (ice), nie zwolnieni od taksy za zużycie pomocy naukowych i materiałów, obowiązani są wpłacić takse bezzwłocznie po zakomunikowaniu im odnośnych decyzji Rady pedagogicznej, najpóźniej jednak do końca trzeciego miesiąca danego półrocza pod rygorem niedopuszczenia do dalszych zajęć szkolnych.

Fundusz, powstały z części taksy za zużycie pomocy naukowych i materiałów a przypadającej Ministerstwu W. R. i O. P., będzie zużyte na ogólne cele szkolnictwa średniego ogólnokształcącego (środki naukowe, biblioteki pedagogiczne i t. p.), nadto w wypadkach zupełnie wyjątkowych na wyposażenie szkół średnich w sprzęty lub pomoce naukowe

Sposób przedkładania wniosków w tym względzie jak również przelewania na rzecz Ministerstwa W. R. i O. P. części kwot z taksy za zużycie pomocy naukowych i materiałów wskaże Ministerstwo w jednym z najbliższych zarządzeń.

Minister (—) St. GRABSKI.

Dyrekcjom i Kierownictwom prywatnych szkół średnich ogólnokształcących Okręgu Poleskiego.

do wiadomości ze względu na niektóre postanowienia dotyczące szkół prywatnych, a w szczególności oznaczenie taksy za egzamin dojrzałości w szkołach prywatnych z prawami publiczności, oraz taksy za egzamin dojrzałości dla eksternów.

Za Kuratora (—) BOBKA.

39.

Do Dyrekcyj Państwowych Gimnazjów Okręgu Poleskiego.
W sprawie taks i opłat w szkołach średnich ogólnokształcących.

Na skutek zapytania jednej z Dyrekcyj w sprawie taks i opłat w szkołach średnich ogólnokształcących w związku z okólnikiem Ministerstwa z dnia 2 marca 1926 r. Nr. II-1589/26 Kuratorjum wyjaśnia:

1) taksy wymienionej w punkcie 2 powołanego okólnika Ministerjalnego (taksa za egzamin wstępny do klasy II-VII) nie należy wpłacać do Kasy Skarbowej. Kwoty uzyskane z tej taksy rozdziela Dyrekcja pomiędzy egzaminatorów, względnie członków Komisji Egzaminacyjnej, analogicznie do taks wymienionych w punktach 3, 4 i 5. Przy przedruku okólnika Ministerstwa omyłkowo opuszczono liczbę „2“, na skutek czego powstała niejasność, którą Kuratorjum niniejszem prostuje,

2) z taks półrocznych za zużycie pomocy naukowych i materiałów wpłaca się część (25 zł.) na dochód Skarbu Państwa budż. doch. Min. W. R. i O. P. Dz. V. § 10. a pozostała część (5 zł.) pozostaje do dyspozycji Ministerstwa W. R. i O. P. względnie półrocznie wpłaca się dla Skarbu Państwa 12, 50 zł. a 2. 50 zł. pozostawia się dla Ministerstwa W. R. i O. P. (przy zwolnieniu ucznia od połowy taksy).

3) W sprawie sposobu przelewania na rzecz Ministerstwa W. R. i O. P. części kwot (5 zł. względnie 2. 50 zł. półrocznie) z taks za zużycie pomocy naukowych i materiałów wyda Ministerstwo osobne zarządzenie. Aż do czasu otrzymania tego zarządzenia winny Dyrekcje kwoty przypadające z tego tytułu Ministerstwu wpłacać do Kasy Skarbowej na swój rachunek bieżący analogicznie do taks na gry i zabawy ruchowe i taksy administracyjnej.

Kuratorjum zaznacza przytem, że w księdze rachunku bieżącego prowadzonej przez Dyrekcje prócz ogólnego konta winny być otwarte specjalne subkonta dla każdej z trzech wymienionych taks: a) na gry i zabawy, b) taksy administracyjnej, c) przypadającej dla Ministerstwa części taks za zużycie pomocy naukowych i materiałów, a to dlatego by Dyrekcje miały dokładną ewidencję wpływów i wydatków dla każdej z tych taks oddzielnie.

4) okólnik Ministerstwa z dnia 2/III-1926 r. Nr. II 1599/26 obowiązuje od 1 lutego 1926 r. zatem musi być stosowany w całej rozciągłości w drugim półroczu bieżącego roku szkolnego. W związku z powyższem zwolnienia od taksy za zużycie materiałów na bieżące półrocze szkolne, udzielone przez R. P.

na podstawie przepisów dawniejszych są nieważne. Rady pedagogiczne muszą jeszcze w bieżącym miesiącu rozpatrzyć ponownie sprawę zwolnień na podstawie obowiązującego obecnie rozporządzenia Ministerstwa, pamiętając, że zwolnienia całkowite nie mogą przekraczać 10% ogółu uczniów danej szkoły, a dzieci rodziców niezamożnych oraz dzieci czynnych funkcjonarjuszów państwowych i wojskowych zawodowych mogą być zwolnione tylko od połowy taksy t. j. od 15 zł. półrocznie, o ile wykazują należyte postępy w nauce i zachowaniu.

Od rodziców uczniów, którzy nie są funkcjonarjuszami państwowymi, a ubiegają się o zwolnienie dzieci, należy żądać świadectw niezamożności, o ile takie świadectwo nie było złożone uprzednio.

Przy udzielaniu zwolnień należy wogóle zachować pewną ostrożność, mając na uwadze, że taksy za użycie materjałów i pomocy w szkołach średnich nie są wysokie w stosunku do istotnych wydatków Państwa na potrzeby rzeczowe szkół.

Za Kuratora (—) BOBKA.

Brześć n/B., dn. 24-III-26 r. Nr. II-5496/26.

40.

Do Nauczycielstwa wszystkich szkół Okręgu Szkolnego Poleskiego.

Wzmagające się z dnia na dzień mimo wszelkie kryzysy tętno życia gospodarczego i konieczność odbudowania zniszczonych przez wojnę oraz tworzenia nowych warsztatów pracy, połączoną z rażącym brakiem istotnie wykwalifikowanych na tem polu pracowników, skłoniły wreszcie pewne sfery społeczeństwa i rządu do zwrócenia bacniejszej uwagi na sprawę zaniedbanego do niedawna szkolnictwa zawodowego i spowodowały jego reorganizację i rozbudowę. Rezultaty tej akcji, popartej przez czynniki ustawodawcze i rządzące są dziś już znaczne. Uczelnie zawodowe przeróżnych typów powstają coraz liczniej i w większości swej rozwijają się pomyślnie, pełniąc naogół dobrze swe ważne zadania.

Rozwój szkolnictwa zawodowego jest jednak zbyt powolny i nie odpowiada istotnym potrzebom chwili. Znaczna część winy za taki stan rzeczy spada na społeczeństwo, które dziś jeszcze nie docenia znaczenia oświaty zawodowej dla kraju z tak wadliwą organizacją pracy, jakim jest Polska.

Istnieje w Polsce wśród wszystkich warstw chwalebny pęd do zdobywania wiedzy, pęd ten należy umiejętnie wykorzystać przez skierowywanie pragnących nauki na odpowiednie drogi za-

leżnie od ich uzdolnień i zainteresowań oraz zależnie od środków materialnych, jakimi rozporządzają. Dzisiaj „owczym pędem“ wszystko dąży do ukończenia szkoły średniej ogólnokształcącej, i do wstąpienia na uniwersytet w przekonaniu, że jest to jedyna droga do wydobycia się na wierzch. Większość rodziców, nie licząc się z trudnościami materialnymi i zdolnościami i upodobaniami swych dzieci, dokładają wszelkich starań, aby je przepchnąć przez gimnazjum i doprowadzić do uniwersytetu. Często rodzice literalnie odejmują od ust strawę codzienną, aby tego celu dopiąć. Odbija się to, oczywiście także na zdrowiu przyszłego akademika, źle odżywiany i zapracowany ponad miarę swoich zdolności, zwiększa on kadry tego lichego materiału fizycznego, który uderza nas jaskrawo w zetknięciu z młodzieżą współczesną. Błada cera, źle rozwinięta klatka piersiowa, niewyrobione mięśnie, oto cechy, które odróżniają młodzież polską od młodzieży innych narodów.

Ten niehamowany dzisiaj „owczy“ pęd do gimnazjów i uniwersytetów, a przedewszystkiem lekceważenie szkolnictwa zawodowego, będącego dotąd jeszcze w pojęciu szerokich mas kopciuszkim w naszym systemie szkolnym—należy energicznie zwalczać, rozpowszechniając w społeczeństwie zrozumienie znaczenia dobrej szkoły zawodowej, która wychowa i wykształci solidnego kupca, zdolnego rzemieślnika, technika, rolnika i majstra. Pracę uświadamiania społeczeństwa w wartości społecznej kwalifikowanych zawodowców winno wziąć na siebie przedewszystkiem nauczycielstwo, a szczególnie nauczycielstwo szkół powszechnych, szkoły powszechne bowiem są tym zbiornikiem, z którego dzieci przechodzą do szkół średnich ogólnokształcących i szkół zawodowych. Trzeba zatem skierowywać jak najwięcej dzieci z ukończoną szkołą powszechną do szkoły zawodowej. W szkole powszechnej należy wpajać już w najmłodsze roczniki uczucie szacunku dla wszelkiej rzetelnej pracy, nie tylko umysłowej ale i ręcznej, wypieniać rozpowszechniony dotąd pogląd, że wyższa jest wartość społeczna lichego literata, urzędnika, adwokata, lekarza niż dobrego rzemieślnika technika lub kupca. Trzeba rodzicom czy otwierać; trzeba ich przekonywać, że słynne powiedzenie Batoiego: „Disce puer latinam, ego te faciam Mości Panie“ przeżyło się już dawno. Dzisiaj można być doskonałym humanistą i całe życie przymierać głodem i przeciwnie — można wcale łaciny nie znać, a osiągnąć w życiu duże powodzenie w handlu, w rzemiośle, w przemyśle technicznym.

Zrozumienie słuszności powyższych uwag rozpowszechnia się coraz bardziej. Prasa, przedstawiciele władz, Towarzystw oświatowych zgodnie podnoszą konieczność jak najszerzej propagandy szkolnictwa zawodowego w społeczeństwie. Do akcji tej musi przyczynić się także nauczycielstwo, które przy dobrych chęciach wiele w tej sprawie zdziałać może. W na-

stępnym numerze Dziennika Urzędowego zamieścić Kuratorjum wykaz wszystkich znajdujących się na terenie Okręgu Poleskiego szkół zawodowych zarówno państwowych, jak o teź i prywatnych. Wykaz ten zawiera także informacje o warunkach przyjęcia do tych szkół, o liczbie lat nauczania w każdej szkole i t. p. wiadomości. Robi to Kuratorjum w tym celu, aby każdy nauczyciel mógł poinformować ucznia lub jego rodziców o istniejących szkołach i warunkach nauki w nich. W wypadkach, gdy rodzice zwrócą się z prośbą o radę co do pokierowania losem dziecka, należy wpływać, by ambicje swych dzieci kierowali nie ku sławie literackiej, nie ku karierze urzędniczej nie ku zawodom wyłącznie intelektualnym, ale ku pracy dla istotnej niezależności przemysłowej Polski, niezależności gospodarczo — ekonomicznej, jej bogactwa materialnego i własnego przytem ich dobrotytu.

Dobry, kwalifikowany, uczciwy i zadowolony z losu rzemieślnik, kupiec, rolnik, handlowiec, czy to przemysłowiec bardziej przyczyni się dziś do ekonomiczno — gospodarczego odrodzenia Kraju, zrównoważenia budżetu, stabilizacji waluty polskiej, a tem samem i do utrwalenia niezależności politycznej Ojczyzny, niż źle uposażony, zpauperyzowany inteligent, zawiedziony w swych ambicjach, beznadziejnie szukający nieposzukiwanej dziś i źle opłacanej na rynkach światowych pracy umysłowej.

(—) K. WOLBEK

Kurator Okręgu Szkolnego.

Brześć n/B., dn. 12/IV 1926 r. Nr. O-6896/26.

41.

ROZPORZĄDZENIE

PREZESA RADY MINISTRÓW i MINISTRA SKARBU

z dnia 18 lutego 1926 r.

wydane w porozumieniu z Ministrem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w sprawie wykonania postanowień ustawy z dn. 22 grudnia 1925 r. o środkach zapewnienia równowagi budżetowej w części dotyczącej zmian postanowień rozdziałów 2, 3, 4, 6 i 7 działu F ustawy z dnia 9 października 1923 r. o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska.

Na podstawie art. 19 ustawy z dnia 22 grudnia 1925 r. o środkach zapewnienia równowagi budżetowej (Dz. U. R. P. Nr. 129 poz. 918) zarządza się co następuje:

§ 1. Jeżeli nauczyciel udziela przedmiotów należących do różnych kategorii (art. art. 34 i 51 ustawy z dnia 9 października 1923 r. o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska

Dz. U. R. P. № 116 poz. 924) to za kategorię zasadniczą, według której oznacza się maksymalną ilość godzin przywiązaną do etatu, przyjmuje się kategorię, do której należą te przedmioty, których studjum nauczyciel głównie się oddawał lub z których uzyskał kwalifikacje nauczycielskie, względnie te z pośród nich, dla których obowiązuje mniejsza liczba godzin.

Jeżeli nauczyciel, o którym mowa w ustępie pierwszym niniejszego paragrafu, udziela lekcji przedmiotów kategorii zasadniczej w ilości godzin nie dosięgającej wymiaru przywiązanego do etatu tej kategorii, wówczas należy tę ilość godzin uzupełnić równą jej ilością godzin udzielanych przez niego przedmiotów innych kategorii.

Brakującą do wymiaru godzin przywiązanego do etatu, liczbę godzin gimnastyki nauczyciela wychowania fizycznego można uzupełnić godzinami gier i zabaw, prowadzonych przez niego w szkole w godzinach pozaszkolnych.

§ 2. Wynagrodzenie za godziny nadliczbowe, udzielane przez nauczyciela w szkole, na której etacie pozostaje, w wymiarze ponad 125% ilości godzin przewidzianej dla udzielanego przez niego przedmiotu oraz wynagrodzenie za godziny lekcji udzielanych w innej szkole przez nauczyciela, który w szkole, na której etacie pozostaje uczy w wymiarze conajmniej 100% ilości godzin, przewidzianej dla udzielanego przez niego przedmiotu — obliczać należy według zasad obowiązujących w stosunku do nauczycieli kontraktowych (względnie nieetatowych).

§ 3. Wynagrodzenie za zajęcia dodatkowe, w szczególności zaś za godziny nadliczbowe, przewidziane w art. art. 36, 53 i 60 ustawy z dnia 9 października 1923 r. ze zmianami, wprowadzonymi artykułem 6 ustawy z dnia 22 grudnia 1925 roku, wpłacać należy co miesiąc z góry w dwunastu równych ratach.

Nauczyciel zatrudniony w godzinach nadliczbowych przez cały rok szkolny otrzymuje wynagrodzenie za 12 miesięcy.

Nauczyciel zatrudniony w godzinach nadliczbowych nie przez cały rok szkolny, lecz conajmniej przez 5 miesięcy lub przez 1 semestr, o ile chodzi o szkoły o ustroju semestralnym, otrzymuje wynagrodzenie przez liczbę miesięcy o jeden większą od liczby miesięcy, w ciągu których był faktycznie zatrudniony; nauczyciel zaś zatrudniony w godzinach nadliczbowych mniej niż przez pięć miesięcy, przez ile był faktycznie zatrudniony

Wynagrodzenie za 11-ty i 12 miesiąc, przewidziane w ustępie drugim niniejszego paragrafu oraz wynagrodzenie za miesiąc dodatkowy, o którym mowa w ustępie trzecim, określa się w wymiarze, odpowiadającym należności dla danego miesiąca za średnią miesięczną liczbę godzin nadliczbowych w okresie czasu, w ciągu którego nauczyciel był faktycznie zatrudniony.

§ 4. Płatne są tylko godziny zastępstw, które wykraczają poza maksymalną liczbę godzin, przywiązaną do zasadniczej kategorii przedmiotów.

§ 5. Za czas przerwy w zajęciach w godzinach nadliczbowych, trwającej nieprzerwanie dłużej, niż jeden miesiąc, nie należy się nauczycielowi wynagrodzenie za godziny nadliczbowe z wyjątkiem wypadku, gdy przerwa wywołana została chorobą nauczyciela lub zarządzeniem władzy (np. ferjami świątecznymi, zawieszeniem zupełnym lub częściowym nauki w całym zakładzie lub w poszczególnych klasach z powodu epidemji, braku opału i tp).

W razie przerwy spowodowanej chorobą nauczyciela lub chorobą zakaźną w jego domu, płaci się wynagrodzenie za godziny nadliczbowe tylko przez miesiąc następujący bezpośrednio po tym, w ciągu którego rozpoczęła się przerwa.

§ 6. Za pełnienie obowiązków kierownika preparandy dolicza się kierownikowi preparandy 30 punktów miesięcznie.

§ 7. Inspektorowie szkolni, zastępcy inspektorów szkolnych i wizytatorowie czynni w chwili wejścia w życie ustawy z dn. 22 grudnia 1925 r. zatrzymują nadal posiadane grupy i szczeble uposażenia z zastosowaniem przepisów art. 6 ustawy z dn. 9 października 1923 r.

Uposażenie inspektorów szkolnych, zastępców inspektorów szkolnych i wizytatorów, mianowanych po dniu wejścia w życie ustawy z dn. 22 grudnia 1925 r. określa się zgodnie z postanowieniami art. 18 ustawy z dn. 9 października 1923 r. przez zaliczenie do grup uposażenia cyfrowo odpowiadających stopniom służbowym, otrzymanym przez nich przy mianowaniu.

§ 8. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 1926 roku.

Prezes Rady Ministrów (—) **AL. SKRZYŃSKI.**

Minister Skarbu (—) **J. ZDZIECHOWSKI.**

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

(—) **St. GRABSKI.**

42.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 19 lutego 1926 r.

wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu w sprawie dodatkowych wynagrodzeń nauczycieli za czynności nie związane ściśle z ich stanowiskiem.

Na podstawie art. 9 ustawy z dnia 9 października 1923 r. o uposażeniu funkcjonariuszów państwowych i wojska (Dz. U. R. P. № 116 poz. 924) zarządza się co następuje:

§ 1. Wynagrodzenie nauczyciela za pomoc kancelaryjną, udzielaną w braku stałego sekretarza w szkołach wymienionych w rozdziałach 2, 4 i 5 działu F ustawy z dnia 9 października 1923 r. o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska (Dz. U. R. P. № 116 poz. 924) określa się w stosunku 900 mnożnych rocznie, o ile szkoła posiada nie więcej klas, niż ilość normalną dla danego typu.

Jeżeli szkoła posiada ilość klas większą ponad normalną, to za każdą klasę ponad ilość normalną, zwiększa się określone wyżej wynagrodzenie o $112\frac{1}{2}$ mnożnych rocznie, nie więcej jednak niż o 900 mnożnych rocznie.

Jeśli nauczyciel, któremu powierzono pomoc kancelaryjną, udziela w szkole lekcyj w wymiarze niższym od maksymalnej ilości godzin, przywiązanej do kategorii udzielanego przezeń przedmiotu, należy pomoc kancelaryjną traktować — w całości lub w części — jako uzupełnienie liczby godzin lekcyj, stosując następujący klucz:

- a) zasadnicze wynagrodzenie za pomoc kancelaryjną odpowiada 4 godzinom lekcyj,
- b) każde $112\frac{1}{2}$ mnożnych wynagrodzenia dodatkowego odpowiada 1/2 godzinie lekcyj.

§ 2. Za spełnianie stałego nadzoru nad klasami, umieszczonymi w osobnych budynkach filjalnych w szkołach wymienionych w rozdziałach 2, 4 i 5 działu F ustawy wyznacza się wynagrodzenie w stosunku 225 mnożnych rocznie, o ile liczba klas w osobnym budynku nie przekracza 2. Przy większej ilości klas za każdą klasę ponad 2 przyznaje się dodatkowe wynagrodzenie w wysokości $112\frac{1}{2}$ mnożnych rocznie, nie więcej jednak niż 450 mnożnych rocznie.

Jeśli nauczyciel, pełniący stały nadzór nad klasami w budynku filjalnym udziela w szkole lekcyj w wymiarze niższym od maksymalnej ilości godzin przywiązanej do kategorii udzielanego przezeń przedmiotu, należy stosować przepis ustępu trzeciego § 1 niniejszego rozporządzenia.

§ 3. Nauczyciele, o których mowa w rozdziałach 2, 4 i 5 działu F ustawy, którzy na podstawie zlecenia właściwej władzy spełniają faktycznie kierownictwo szkoły przez czas dłuższy niż miesiąc, korzystają ze zniżenia obowiązującego wymiaru zajęć do norm, przewidzianych dla dyrektorów, względnie kierowników, tej samej kategorii szkół (art. 37, 39, 54 i 62).

Za wykraczającą ponad tę normę tygodniową liczbę godzin zajęć nauczycielskich lub równorzędnych nauczyciele ci otrzymują wynagrodzenie według zasad obowiązujących co do godzin nadliczbowych.

Przy obliczaniu tego wynagrodzenia okres do 15 dni odpada, okres zaś obejmujący ponad 15 dni, liczy się za cały miesiąc.

§ 4. Za pełnienie obowiązków wychowawcy internatu przy szkołach, o których mowa w rozdziałach 2 i 5 działu F ustawy, wyznacza się nauczycielowi wynagrodzenie w stosunku 2700 mnożnych rocznie.

Wynagrodzenie za te same obowiązki w internatach dla uczniów szkół zawodowych określa w każdym wypadku Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z tem, że wysokość tego wynagrodzenia nie może przekraczać 2700 mnożnych rocznie.

Jeśli nauczyciel, pełniący obowiązki wychowawcy internatu, udziela w szkole lekcji w wymiarze mniejszym od maksymalnej ilości godzin przywiązanej do kategorii udzielanego przezeń przedmiotu, należy pracę w internacie traktować — w całości lub w części jako uzupełnienie godzin lekcji, odliczając od wynagrodzenia, o którym mowa w ustępach pierwszym i drugim niniejszego paragrafu, tyle razy po 225 mnożnych, ilu godzin lekcji brakuje nauczycielowi do pełnego wymiaru godzin.

§ 5. Za:

- a) prowadzenie pod względem administracyjnym warsztatów zakładów maszynowych przy szkołach technicznych oraz przy większych szkołach rzemieślniczo-przemysłowych,
- b) zarząd folwarków, ogrodów i lasów szkolnych,
- c) kierownictwo odrębnego wydziału średniej szkoły zawodowej — z wyjątkiem szkół zawodowych żeńskich i przemysłu artystycznego,
- d) kierownictwo odrębnego wydziału szkoły zawodowej mieszanej.

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego wyznaczy wynagrodzenie w wysokości nie przekraczającej 1800 mnożnych rocznie.

Jeśli nauczyciel pełniący jedną z czynności, wymienionych pod literami: a, b, c, d, niniejszego paragrafu, udziela w szkole lekcji w wymiarze mniejszym od maksymalnej ilości godzin, przywiązanej do kategorii udzielanego przezeń przedmiotu, należy wykonywanie tych czynności traktować — w całości lub w części — jako uzupełnienie godzin lekcji, odliczając od wynagrodzenia, o którym mowa w ustępie pierwszym niniejszego paragrafu, tyle razy po 300 mnożnych, ilu godzin lekcji brakuje nauczycielowi do pełnego wymiaru godzin.

§ 6. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 1926 r.

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego
(—) St. GRABSKI.

Minister Skarbu (—) J. ZDZIECHOWSKI.

43.

Ministerstwo
Wyznań Religijnych i Oświecenia
Publicznego

Warszawa, dnia 9 marca 1926 r.

Nr. II. P. 2991/26

Do Kuratorów Okręgów Szkolnych, Wizytatora Liceum
Krzemieńskiego i Województwa Śląskiego (Wydział
Oświecenie Publicznego).

W sprawie dokształcania nauczycielstwa szkół średnich.

W związku z napływającymi tu wnioskami w sprawie asygnowania pewnych kwot na cele kursów dokształcających dla nauczycieli szkół średnich, oraz wogóle w związku ze sprawą dokształcania nauczycielstwa szkół średnich Ministerstwo komunikuje, że w tegorocznym budżecie Ministerstwa nie uwzględniono pozycji na metodyczne dokształcanie nauczycieli szkół średnich. Wobec tego, Ministerstwo nie może udzielać żadnych zasiłków na wspomniane kursy dokształcające, również nie będzie mogło samo w r. b. uruchomić wakacyjnych kursów dla niekwalifikowanych nauczycieli szkół średnich. Natomiast, gdyby powstała inicjatywa wśród nauczycielstwa w kierunku uruchomienia własnym kosztem kursów wakacyjnych za pośrednictwem organizacji nauczycielskich, Ministerstwo chętnie pośpieszy z pomocą instruktorską dla takich kursów.

O powyższem Kuratorja powiadomią Dyrekcje i nauczycielstwo szkół średnich ogólnokształcących.

Za Ministra (—) Dr. Z. ZAGÓROWSKI

Dyrekcjom Państwowych i Prywatnych gimnazjów
i seminarjów nauczycielskich Okregu Szkolnego
Poleskiego.

przesyła się celem podania do wiadomości nauczycielstwa danego zakładu.-

Za Kuratora BOBKA

Brześć n/B. dn. 18/III 1926 r.

Nr. II-5139/26 r.

44.

Ministerstwo
Wyznań Religijnych i Oświecenia
Publicznego

Warszawa, dnia 4 marca 1926 r.

L. O. Prez. 2031/26

Do Kuratorów Okręgów Szkolnych i Liceum Krzemienieckiego w Krzemieńcu.

W sprawie stosowania w szkołach średnich ogólnokształcących, zawodowych i seminarjach nauczycielskich niektórych postanowień z dn. 22 grudnia 1925 r. o środkach zapewnienia równowagi budżetowej.

W związku z niektórymi zmianami, wprowadzonymi do ustawy uposażeniowej z dn. 9 października 1923 r. przez ustawę z dn. 22 grudnia 1925 r. o środkach zapewnienia równowagi budżetowej (Dz. U. R. P. Nr. 129 poz. 918), wyjaśniam i zarządzam, co następuje:

1) W związku z wykonaniem art. 4 ustawy z dn. 22/XII 1925 r. podwyższającego o 3 normalną liczbę godzin lekcyj, obowiązujących nauczycieli, należy przestrzegać następujących zasad:

a) Wynagrodzenie za godziny nadliczbowe nauczycieli etatowych oblicza się i wypłaca od dn. 1 stycznia 1926 roku z uwzględnieniem art. 4 ustawy z dn. 22 grudnia 1925 roku oraz §§ 1, 2, 3, 4 i 5 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów i Ministra Skarbu z dn. 18 lutego 1926 r. wydanego w porozumieniu z Ministrem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w sprawie wykonania postanowień ustawy z dn. 22 grudnia 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 18 poz. 102),

b) nauczyciel zasadniczo nie może uczyć danego przedmiotu w szkole w liczbie godzin niższej od określonej ustawowo wtedy, gdy równocześnie w tej samej szkole przedmiotów, do których pierwszy nauczyciel jest powołany, uczy inny nauczyciel w wymiarze godzin wyższym ponad przepisany i z tego tytułu pobiera wynagrodzenie za godziny nadliczbowe; wyjątki od tej zasady są możliwe w wypadkach, gdy władza szkolna udzieli zniżenia godzin obowiązkowych jednemu z dwóch nauczycieli, uczących tych samych przedmiotów, jakoteż w wypadkach, gdy brakująca do pełnego wymiaru tygodniowa liczba godzin jest niższa od liczby, przewidzianej w programie nauczania danego przedmiotu w odpowiedniej klasie szkolnej (np. gdy w danej szkole jest dwóch nauczycie-

li uczących tego samego przedmiotu, obowiązanych do 23 g. i gdy po przydzieleniu każdemu z nich po 21 godzin pozostaje do objęcia jeszcze jedna klasa z 4 godzinami nauki tego przedmiotu, wówczas jeden z tych nauczycieli może pozostać przy 21 godzinach, a drugi objąć 25 i pobierać dodatkowe wynagrodzenie za 2 godziny nadliczbowe).

c) nauczycielowi, który pracując w jednej szkole nie ma obowiązującej go ustawowo maksymalnej liczby godzin, należy uzupełnić brakującą ilość godzin odpowiedniego przedmiotu w innej szkole tej samej kategorii w tej samej miejscowości; nauczycielowi religii można w takim wypadku wyznaczyć brakującą ilość godzin w szkole innej kategorii, nie wyłączając szkoły powszechnej, zaś nauczycielowi seminarjum nauczycielskiego — w szkole ćwiczeń.

W tych wypadkach należy nauczycielowi wydać dodatkowe pisemne polecenie, uwzględniające uzupełnienie godzin w innym zakładzie,

d) nie wolno powoływać nikogo z zewnątrz w charakterze nauczyciela kontraktowego (względnie nietatowego) do nauczania pewnego przedmiotu w szkole, w której etatowi nauczyciele tego samego przedmiotu nie uczą w wymiarze 125% ilości godzin przewidzianej dla tego przedmiotu. Wyjątki są dopuszczalne w wypadkach, wymienionych w punkcie b) jakoteż w szkołach zawodowych w wypadkach, gdy pewnych przedmiotów muszą nauczać specjaliści, jakich niema wśród nauczycieli etatowych danej szkoły.

2) Ponieważ art. 5 ustawy z dnia 22 grudnia 1925 roku uchylił specjalne wynagrodzenie za szereg czynności, wymienionych w art. 35 i 52 ustawy z dnia 9 października 1923 r. Dyrekcje szkół średnich ogólnokształcących, zawodowych i seminarjów nauczycielskich winny rozdzielić te czynności możliwie równomiernie pomiędzy wszystkich członków grona nauczycielskiego z tem jednak ograniczeniem, by zasada równości podziału nie była stawiana wyżej ponad faktyczne kwalifikacje danej osoby do pełnienia danego rodzaju czynności i by wskutek tego nie zaciężała na jakości wykonania obowiązków.

W szczególności należy:

a) zawiadywanie zbiorami i pracownią przyrodniczą powierzyć nauczycielowi przyrody, a gdy w danym zakładzie jest dwóch lub więcej nauczycieli tego przedmiotu, obowiązki te należy powierzyć jednemu z tych nauczycieli na podstawie zgodnego porozumienia się zainteresowanych względnie decyzji dyrekcji zakładu,

b) zawiadywanie zbiorami i odpowiedniami pracownikami fizycznymi i chemicznymi powierzyć właściwym nauczycielom według zasad wskazanej w punkcie poprzednim,

c) zawiadywanie biblioteką dla uczniów jako też obowiązki opiekunów klasowych (wychowawców), gospodarzy i t. p. powierzyć tym członkom grona nauczycielskiego, których dyrekcja uzna za najbardziej powołanych do pełnienia tych obowiązków,

d) w seminarjach i na kursach nauczycielskich do udziału w konferencjach z uczniami zobowiązać te osoby i w takim zakresie, jak to określono w okólniku Ministerstwa z dnia 14 października 1925 r. Nr. 16898/I.

Aczkolwiek nikomu z członków grona nauczycielskiego nie wolno uchylać się od wyznaczonych mu wyżej wymienionych czynności, pożądane jest, by dyrekcja przed wyznaczeniem poszczególnym członkom grona nauczycielskiego dodatkowych tego rodzaju obowiązków porozumiewały się z nimi uprzednio w miarę możliwości.

Sprawy powyższe mogą być też regulowane na posiedzeniu Rady Pedagogicznej na podstawie wspólnego porozumienia się wszystkich członków grona nauczycielskiego.

Rozdział dodatkowych obowiązków winien być przedstawiony Kuratorjum do wiadomości i zatwierdzenia.

Minister (—) St. GRABSKI

Dyrekcjom Państwowych Gimnazjów i Seminarjów Nauczycielskich O. S. Poleskiego.

do wiadomości i stosowania się przy dokonywaniu przydziału zajęć szkolnych członkom grona nauczycielskiego.

Za Kuratora BOBKA

Brześć n/B., dn. 24/III 1926 r. Nr. II-5068/26.

KONKURSY

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Poleskiego ogłasza konkurs na następujące posady nauczycielskie w gimnazjach państwowych (koedukacyjnych):

a) języka polskiego — w gimnazjum im. Ad. Mickiewicza w Prużanie, w gimnazjum im. Wł. Jagiełły w Łunińcu, w gimnazjum im. H. Sienkiewicza w Sarnach (2 posady), w gimnazjum w Pińsku,

b) języka polskiego z historją — w gimnazjum im. R. Traugutta w Brześciu n/B.,

c) języka francuskiego — w gimnazjum im. Ad. Mickiewicza w Prużanie,

d) języka niemieckiego — w gimnazjum im. R. Traugutta w Brześciu n/B., w gimnazjum im. Tad. Rejtana w Baranowiczach,

e) historii—w gimnazjum im. Kr. Wł. Jagiełły w Łunińcu, w gimnazjum w Pińsku,

f) matematyki — w gimnazjum im. Tad. Rejtana w Baranowiczach (z fizyką) i w gimnazjum im. A. Mickiewicza w Prużanie,

g) fizyki — w gimnazjum im. A. Mickiewicza w Prużanie,

h) przyrodoznawstwa — w gimnazjum im. Wł. Syrokomli w Nieświeżu,

i) przyrodoznawstwa z matematyką w gimnazjum państwowe n im. Wł. Jagiełły w Łunińcu,

j) rysunków i robót ręcznych — w gimnazjum im. Ad. Mickiewicza w Prużanie, w gimnazjum im. Wł. Syrokomli w Nieświeżu,

k) rysunków z kaligrafją — w gimnazjum w Pińsku,

l) gimnastyki męskiej — w gimnazjum w Pińsku, w gimnazjum im. Wł. Syrokomli w Nieświeżu.

Stanowiska te będą do objęcia z dniem 1 września 1926 r. O wymienione posady ubiegać się mogą osoby posiadające kwalifikacje nauczycielskie, określone ustawą z dnia 26 września 1922 r. wraz ze zmianami wprowadzonymi ustawą z dnia 16 lipca 1924 r. (Dz. Ust. R. P. z r. 1924 № 75 poz. 740).

Uposażenie, przywiązane do tych stanowisk normuje ustawa z dnia 9/X—1923 r. (Dz. Ust. R. P. № 116 poz. 924) oraz ustawa z dnia 22/XII—1925 r. (Dz. Ust. R. P. № 129 poz. 918).

Podania o posady należy wnosić do Kuratorjum Okręgu Szkolnego Poleskiego w Brześciu n/B., najpóźniej w ciągu sześciu tygodni od daty ukazania się niniejszego komunikatu w Dzienniku Urzędowym. Do podań dołączyć należy: życiorys, metrykę urodzenia, dowód obywatelstwa, dowody studjów, dokumenty stwierdzające dokładnie i autentycznie czas, charakter i wymiar pracy nauczycielskiej. W podaniu osób, nie pracujących w szkolnictwie państwowem winny być podane adresy i nazwiska osób, na których opinię mogą się powołać. Nadto należy dokładnie oznaczyć, o które z wymienionych w kon-

kursie stanowisk kandydat.(ka) się ubiega, jakich przedmiotów podejmuje się nauczać i do jakiej miejscowości pragnie być przeznaczony.

Nauczyciele czynni w szkołach państwowych winni wnosić podania właściwą drogą służbową.

KONKURSY.

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Poleskiego ogłasza konkurs na następujące posady nauczycielskie w państwowych seminarjach nauczycielskich:

1. nauczyciela języka polskiego w Nieświeżu,
2. „ pedagogiki w Prużanie i Nieświeżu,
3. „ matematyki i fizyki w Prużanie,
4. „ języka polskiego i niemieckiego w Prużanie,
5. „ historii w Nieświeżu,
6. „ śpiewu i muzyki w Nieświeżu.

Do posad tych przywiązane są pobory w myśl ustawy z dnia 9/X—1923 r. (Dz. U. R. P. № 116 poz. 924), zmienionej ustawą z dnia 22/XII—1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 129 poz. 918).

Podania poparte dokumentami: metryką urodzenia, dowodem obywatelstwa, świadectwem studjów wyższych oraz przebiegu dotychczasowej pracy nauczycielskiej, świadectwem lekarskiem o przydatności do zawodu nauczycielskiego, wykazem stanu rodzinnego i szczegółowym curriculum vitae, skierowane do Ministerstwa W. R. i O. P., należy wnosić w drodze służbowej do Kuratorjum Okręgu Szkolnego Poleskiego w Brześciu n/B. w terminie sześciotygodniowym od daty wyjścia niniejszego numeru Dziennika Urzędowego.

TERNIN EGZAMINÓW DOJRZAŁOŚCI.

w gimnazjach państwowych i prywatnych Okręgu Szkolnego Poleskiego w roku szkolnym 1925/26.

1. Brześć n/B.	gimnazjum państwowe	egzamin piśmienny
	a) typ humanistyczny	od 4 — 8 maja
	b) typ matem.-przyrodn.	egzamin ustny od 26 maja do 2 czerwca
2. Brześć n/B.	gimnazjum męskie Lewickiego pryw. z prawami lit. „A” typ humanistycz.	egzamin piśmienny od 10 do 15 maja
egzamin ustny od 4 do 9 czerwca
3. Kobryń	gimnazjum państwowe typ humanistyczny	egzamin piśmienny od 10 — 15 maja
egzamin ustny od 8 — 11 czerwca

4. Pińsk	gimnazjum państwowe
typ humanistyczny	egzamin piśmienny
od 4 — 8 maja
egzamin ustny
od 27 — 31 maja
5. Pińsk	gimnazjum żeńskie Cze-
czykówny z prawami
lit. „B“ typ matem-przyr.	egzamin piśmienny
od 10 — 15 maja
egzamin ustny
od 7 — 8 czerwca
6. Pińsk	gimnazjum męskie O. O.
Jezuitów z prawami
lit. „B“ typ humanistyczny
i klasyczny	egzamin piśmienny
od 10 — 15 maja
egzamin ustny
od 15—do 16 czerwca
7. Łuniniec	gimnazjum państwowe
typ humanistyczny	egzamin piśmienny
od 4 — 8 maja
egzamin ustny
od 27 — 31 maja.
8. Sarny	gimnazjum państwowe
typ humanistyczny	egzamin piśmienny
od 10 — 15 maja
egzamin ustny
od 1 — 2 czerwca
9. Prużana	gimnazjum państwowe
typ matem-przyrodn.	egzamin piśmienny
od 10 — 15 maja
egzamin ustny
od 11 — 14 czerwca
10. Baranowicze	gimnazjum państwowe
typ humanistyczny	egzamin piśmienny
od 4 — 8 maja
egzamin ustny
od 7— 12 czerwca.
11. Baranowicze	gimnazjum pryw. Szulickiej
z prawami lit. „A“ typ
humanistyczny	egzamin piśmienny
od 4 — 8 maja
egzamin ustny
od 7 — 12 czerwca.
12. Nieśwież	gimnazjum państwowe
typ humanistyczny	egzamin piśmienny
od 4 — 8 maja
egzamin ustny
od 7 — 12 czerwca.
13. Stołpce	gimnazjum prywatne z
prawami lit. „B“ typ hu-
manist.	egzamin piśmienny
od 4 — 8 maja
egzamin ustny
od 4 — 5 czerwca

14. Brześć n/B. gimnazjum rosyjskie
pryw. bez praw	} w charakterze
eksternistów	cz. legzamin wstępny
eksternistów 14 i 15
maja
15. Brześć n/B. gimnazjum wieczoro-
we dla dorosłych a
nadto inni eksterniści | | egzamin piśmienny
od 17 — 22 maja

egzamin ustny
od 18 czerwca |

TERMIN EGZAMINÓW DOJRZAŁOŚCI.

w seminarjach państwowych Okręgu Szkolnego Poleskiego w roku szkolnym 1925/26.

1. Nieśwież seminarjum państwowe	}	egzamin piśmienny
17 maja
2. Prużana „ „		egzamin ustny
14 czerwca.

R O Z K Ł A D

kursów wakacyjnych dla nauczycielstwa szkół powszechnych w Okręgu Szkolnym Poleskim w r. 1926.

Inspektorat	Typ kursu		Ter- min	UWAGI.
Brześć n/Bugiem	metod. ped.	końcowy	III	Dla nauczy- cieli kwali- fik. celem przygot. in- struktorów wych. fizycz.
„ „	fiz. matem.	początkowy	I	
„ „	„ „	końcowy	I	
„ „	rys. i robót	początkowy	I	
„ „	wych. fiz.	jednorazowy	III	
Kobryń	geogr. przyr.	końcowy	I	
„ „	rys. i robót	„	III	
Łuniniec	metod. ped.	„	I	
Nieśwież	„ „	początkowy	I	
„ „	humanist.	końcowy	III	
Prużana	rys. i robót	„	III	

Uwagi: Termin I od 5—30 lipca termin III od 2—28 sierpnia.
Informacyj udzielać będą Inspektoraty Szkolne.

46.

TERMINY EGZAMINÓW

dla czynnych a niewykwalifikowanych nauczycieli szkół powszechnych Okręgu Szkolnego Poleskiego w terminie wiosennym 1926 roku

I. Grupa przyrodniczo geograficzna zdawać będzie egzamin w dniach	15 — 17 kwietnia
II. Grupa humanistyczna	17 — 20 „
III. Grupa fizyko-matematyczna	22 — 24 „
IV. Grupa artystyczno-techniczna	26 kwietnia do 1maja
V. Grupa metodyczno-pedagogiczna	1 — 14 maja

47.

**Zarząd główny
Towarzystwa
Obrony Przeciwigazowej**

Warszawa, dn. 8 lutego 1926 r.

L. 185/26.

Do Karatorjam Okrę-
ga Szkolnego

w Brześciu n/B.

Na skutek pisma naszego do Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 30 grudnia 1925 r. L. 1509 zwracano się do Towarzystwa Obrony Przeciwigazowej z wielu szkół z prośbą o wskazówki, co czynić należy aby "dopomóż Towarzystwu Obr. Przeciwigazowej w jego pracy. Z tego powodu komunikujemy, co następuje:

1. Podstawą skutecznej walki chemicznej (obrony lub napadu) jest rodzimy przemysł chemiczny, który jest źródłem bogactwa kraju i obrony państwa. Podstawą zaś samodzielnego przemysłu chemicznego jest obecność na miejscu surowców.

Polska posiada sporo surowców: sól, ropę naftową, węgiel kamienny, drzewo i t. d., które jednak nie są wykorzystane należycie.

Żeby wykorzystać należycie naturalne bogactwa kraju, trzeba dokładnie je poznać t. j.: trzeba oprócz kapitału mieć ludzi odpowiednio do pracy przygotowanych i miejsce ułatwiające pracę tym ludziom.

W tym celu Towarzystwo Obrony Przeciwigazowej postanowiło wybudować „Instytut badań surowców krajowych”. Dwa gmachy tego instytutu już zostały wybudowane — stoją ściany i dach, wartość których wynosi około miliona złotych, pocho-

dających tylko z ofiar bez żadnej innej pomocy. Wewnętrzne urządzenie będzie kosztowało do 40 tysięcy dolarów. Jeżeli te fundusze uda się zebrać, w lecie roku bieżącego roboty będą ukończone i w jesieni praca badawcza będzie uruchomiona. Instytut buduje się według projektów profesora chemji, Mościckiego.

2. Walka chemiczna (gazy trujące) jest straszna tylko dla nieprzygotowanych. W 1915 r. kiedy po raz pierwszy gazy trujące zastosowano, straty były olbrzymie, sięgające 90% zaatakowanych. Potem gdy wynaleziono maski oraz inne środki ochronne, straty zaczęły szybko zmniejszać się i pod koniec wojny nie przekraczały 2%, kiedy od broni palnej i białej straty wynosiły 24%. Stąd wynika, że gazy trujące wcale nie są straszne dla przygotowanych.

W czasie wojny światowej gazy trujące groziły tylko żołnierzom walczącym na froncie. W wojnie przyszłej to niebezpieczeństwo będzie groziło wszystkim mieszkańcom bez wyjątku, szczególnej mieszkańcom większych miast, stacji kolejowych i ośrodków przemysłowych. Stąd wynika, że do obrony przeciwigazowej powinni być przygotowani wszyscy mieszkańcy bez wyjątku.

3. Oprócz tego gazy trujące znajdują coraz większe zastosowania w medycynie, a szczególnie w rolnictwie, jako środek wielce skuteczny do tępienia szkodników leśnych, polnych i ogrodowych. Prof. Z. Mokrzecki wyliczył, że mniszka-brudnica i sówka-chojnowka zniszczyły w Polsce do 140.000 ha lasu, co stanowi straty do kilkuset milionów złotych. Tymczasem u naszych sąsiadów zachodnich i nawet wschodnich takich strat nie było, bo tam szkodniki w zarobku zostały wytępione za pomocą gazów trujących.

Sposób jak należy tępić skutecznie szkodniki leśne, polne i ogrodowe za pomocą gazów trujących, był opracowany przez Towarzystwo Obrony Przeciwigazowej w czasie wyprawy do lasów brodnickich w lecie 1925 r.

4. Żeby to wszystko, co powiedziano wyżej, wprowadzić w życie, potrzebne są środki. Towarzystwo Obrony Przeciwigazowej nie urządziło kwest ulicznych i urządzić nie będzie, gdyż to nie zgadza się z powagą instytucji. Natomiast Towarzystwo Obrony Przeciwigazowej dąży do zjednienia jaknajwiększej liczby członków. Składki wynoszą: 1 zł. wpisowego i 6 zł. rocznie.

Żeby uświadomić obywateli i pociągnąć ich do współpracy, Towarzystwo Obrony Przeciwigazowej działa w sposób następujący:

a) Została zorganizowana wystawa, która dwukrotnie była otwarta w Warszawie, obecnie jest na prowincji, a która na przykładach uświadamia o środkach napadu i obrony.

b) Zostały wydane broszury uświadamiające:

1. Walka chemiczna w przyrodzie - Prof. Lindeman 50 gr.
2. Wojna współczesna — plk. Małyшко . . . 50 gr.
3. Wojna chemiczna i obr. kraju — Inż. Wojnicz-Sianożęcki i Inż. Sarnek 1 zł.
4. Wojna chemiczna — plk. Małyшко 4 zł.
5. Klinika Gazów bojowych — Dr. St. Paradistał 1 zł.
6. Podstawy ratownictwa przy zatruciach gazami - bojowymi prof. Lindeman
7. Próby tępienia szkodników leśnych za pomocą proszków i gazów trujących - Prof. Z. Mokrzecki 50 gr.

c) Już przygotowano z młodzieży szereg drużyn ratowniczych, które na wypadek napadu gazowego będą nieśli pierwszą pomoc zatrutym oraz podawali wskazówki, co czynić należy, aby uniknąć zatrucia.

Również przygotowano szereg prelegentów, którzy wygłaszają uświadamiające odczyty z przezroczami.

Oto zamiary i dążenia Towarzystwa Obrony Przeciwgazowej.

Współpraca nauczycielstwa jako kuźnia, wykuwająca z młodzieży przyszłych obywateli może polegać na następujących poczynaniach:

W każdej szkole średniej lub wyższych klasach szkoły wydziałowej powinny się odbyć wykłady o obronie przeciwgazowej. Wykłady takie wygłoszone być mogą już to przez profesora chemji lub fizyki danego zakładu, już to przez prelegenta delegowanego przez T-wo Obr. Przeciwgazowej. Towarzystwo Obrony Przeciwgazowej służyć zawsze może w takich wykładach pomocą odnośnie co do przezroczy ilustrujących walkę i obronę przeciwgazową oraz odpowiednim materiałem, potrzebnym do napisania odczytu lub też nawet napisanym i przygotowanym odczytu do wygłoszenia.

W bibliotekach tak dla uczniów, jak i dla grona nauczycielskiego powinny się znaleźć wydawnictwa Towarzystwa.

W gmachach szkolnych średnich lub wydziałowych należy wylepić afisze propagandowe Towarzystwa, które na życzenie mogą być dostarczone bezpłatnie w dowolnej ilości.

Ponieważ na wypadek wojny nauczyciel wiejski może być jedynym człowiekiem w wsi, do którego ludność zwracać się może o informacje, co począć w razie niebezpieczeństwa ataku gazowego, przeto należy w porozumieniu z Towarzystwem Obrony Przeciwgazowej zorganizować dla nauczycieli szkół powszechnych kurs przeszkolenia gazowego.

Towarzystwo Obrony Przeciwgazowej w czasie świąt Bożego Narodzenia urządzało taki kurs — niestety jednak nie zgłosił się ani jeden nauczyciel szkoły powszechnej, pomimo tego, że Zarząd Związku Nauczycieli Szkół Powszechnych został o powyższym kursie wyczerpująco powiadomiony.

W marcu b. r. od 14—21 zamierza Zarząd Główny T.O.P. urządzić tydzień propagandy gazowej, byłoby wskazane, aby w tygodniu tym Kuratorjum zechciało zlecić wszystkim zakładom naukowym wygłoszenie odczytów na temat obrony przeciwgazowej.

Nauczycielstwo szkół powszechnych, jak i średnich mogłoby również być bardzo pomocnym Towarzystwu Obrony Przeciwgazowej, gdyby zechciało wziąć na siebie inicjatywę tworzenia oddziałów Towarzystwa po tych miastach, gdzie jeszcze takie oddziały nie istnieją.

Po wszelkie wiadomości należy zwracać się do Zarządu Głównego T. O. P. Warszawa, Ludna 11 tel. 2-04 albo do Oddziału Miejscowego T. O. P., który jest prawie w każdym mieście.

Wice-Prezes (—) MAŁYSZKO.

Pismo powyższe Kuratorjum podaje do wiadomości nauczycielstwa Okręgu Szkolnego Poleskiego.

Kurator Okręgu Szkolnego (—) K. WOLBEK.

Brześć n/B., dn. 29/III-1926 r. № 6200.

Cena 25 gr.

Opłata ryczałtowa
M. P. I. T. z dnia 25/5 1

Redaktor Dziennika Urzędowego Jan Bobka.

Adres redakcji i Administracji Brześć n/B. — Kuratorjum.

Składano i odbito w Drukarni M. Tenenbauma w Brześciu n/B.
z polecenia Kuratora Okręgu Szkolnego Poleskiego.